
Gezamenlijk advies

Over de omzetting Richtlijn Industriële Emissies 2.0

Gezamenlijk advies over het Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu wat betreft de omzetting van Richtlijn 2024/1785 inzake industriële emissies en Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen en andere diverse wijzigingen ter optimalisatie

Datum van goedkeuring	
Minaraad	28/01/2026
SALV	30/01/2026
SERV	02/02/2026

Volgnummer Minaraad	2026 03
Volgnummer SALV	2026-02

Coördinator + e-mailadres	Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be
---------------------------	---

Co-auteur + e-mailadres	Annick Lamote, alamote@serv.be Pieter De Graef, pdgraef@serv.be
-------------------------	--

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving	4
1 Situering	5
2 Aanbevelingen.....	9
2.1 Voortraject	9
2.2 Definitie van verontreiniging.....	9
2.3 Emissiegrenswaarden en milieuprestatiegrenswaarden.....	10
2.4 Tijdelijke afwijkingen emissiegrenswaarden en milieuprestatiewaarden	11
2.5 Milieubeheersysteem	12
2.6 Milieucoördinator.....	14
2.7 Openbaarheid van milieugegevens vs vertrouwelijkheid van informatie...	15
2.8 Landbouwsector	16

Krachtenlijnen

1 De Raden benadrukken het belang van een transparant en participatief proces bij de omzetting
2 van Europese regelgeving naar Vlaams beleid. Het voorafgaande participatietraject wordt als
3 positief ervaren, waarbij relevante stakeholders reeds in een vroege fase werden betrokken en
4 een verlengde consultatieperiode werd voorzien. Deze aanpak verhoogt niet alleen het draagvlak,
5 maar draagt ook bij aan een hogere kwaliteit van de uiteindelijke regelgeving.

6 In het RIE2.0-kader wordt nu, naast trillingen en geluid, ook geur expliciet opgenomen. Deze
7 aanvulling is begrijpelijk, aangezien geur eveneens een invloed kan hebben op de gezondheid, de
8 milieukwaliteit en de belevingswaarde. Sommigen pleiten ervoor de bredere definitie van
9 'verontreiniging' enkel toe te passen op RIE-bedrijven, terwijl anderen vinden dat ook lichthinder
10 en biologische vectoren daaronder moeten vallen.

11 Bij bijstellingen van vergunningen voor GPBV-installaties worden zowel de relevante BREF's als
12 de installatie-specifieke prestaties en de onderbouwingen van de exploitant meegewogen.
13 Adviezen van technische en beleidsinstanties en de inhoudelijke dossiers van de exploitant
14 kunnen de vergunningverlenende overheid hierbij ondersteunen. Het beoordelen van de
15 aangeleverde onderbouwingen vraagt volgens de raden om voldoende personele en inhoudelijke
16 capaciteit binnen de Vlaamse administratie.

17 De decretale milieuaudit wordt opgeheven en vervangen door een milieubeheersysteem (MBS)
18 dat meer op een internationaal systeem geschoeid is. Het blijft voor de Raden echter onduidelijk
19 hoe groot de scope-uitbreiding precies is dan wel het een deregulering betreft ten opzichte van
20 de huidige Vlaamse regelgeving. Zij wijzen op de voordelen van een MBS maar tevens op mogelijke
21 bijkomende lasten. Sommigen stellen voor om bepaalde nieuwe MBS-verplichtingen pas in te
22 voeren zodra de Europese regelgeving definitief is, om onnodige inspanningen en kosten te
23 vermijden, terwijl anderen dat uitstel voorbarig vinden en benadrukken dat tijdige voorbereiding
24 belangrijk blijft voor de rechtszekerheid van ondernemingen.

25 De tijdelijke afwijkingen op emissie- en milieuprestatiegrenswaarden vereisen een zorgvuldige
26 benadering. Het is belangrijk dat onderliggende analyses systematisch en transparant verlopen,
27 en dat afwijkingen slechts tijdelijk, onderbouwd en met duidelijke monitoring- en
28 rapportageverplichtingen worden toegekend, met oog voor het minimaliseren van
29 administratieve lasten.

30 Daarnaast ondersteunen de Raden de verdere openbaarheid van milieugegevens en de
31 digitalisering van rapportage in lijn met de herziene RIE en de Europese verordening inzake het
32 Industrial Emissions Portal. Zij vragen daarbij rekening te houden met het once-only-principe en
33 pleiten voor een duidelijk afwegingskader voor vertrouwelijke informatie, zodat zowel
34 transparantie als bescherming van commerciële gegevens gewaarborgd blijft.

35 Verschillende elementen zoals het landbouwluik zullen in een later traject verder worden
36 uitgewerkt. De Raden vragen daarbij blijvende betrokkenheid en een duidelijke fasering om een
37 werkbaar en rechtszekere invoering van de nieuwe verplichtingen te garanderen.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	16 december 2025
Naam adviesvrager + functie	Jo Brouns, Minister van Omgeving en Landbouw.
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, art. 11.2.1., §1: “4° [...] advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet; [...] 6° [...] advies uit te brengen over ontwerpen van besluit [...]”; [...]”
Adviestermijn	30 dagen, uitstel werd aangevraagd en verkregen
Samenwerking	SERV en SALV
Overlegcommissie	Werkgroepen “Lucht en hinder” en “Regelgeving en governance” van de Minaraad enerzijds en PM
Betrokken experts	Ignace Netten en Corinne Lison gaven een toelichting bij het adviesdossier
Vergaderingen: soort + datum	Op werkgroepsniveau: fysieke vergaderingen op 8 en 15 januari 2026 en schriftelijke ronde op 19 januari 2026. Amendementenvergadering op 23 januari 2026. Schriftelijke ronde voor adviesvaststelling bij de Minaraad tot 28 januari 2026; adviesvaststelling bij de SALV op 30 januari 2026 en bij de SERV op 2 februari 2026.

38 De Raden ontvingen deze adviesvraag op 16 december 2025. Ze besloten te starten met een
39 informatieve hoorzitting. Bij deze bedanken de Raden Ignace Netten en Corinne Lison voor de
40 duidelijke toelichting.
41

43 1 Situering

44 [1] **RIE2.0.** De in april 2024 [herziene richtlijn industriële emissies en emissies van](#)
 45 [veehouderij](#) (Richtlijn 2010/75/EU of 'RIE2.0'), zoals gewijzigd bij Richtlijn 2024/1785¹
 46 is het belangrijkste EU-instrument om de emissies in lucht, water en land te
 47 verminderen en afvalproductie door grote industriële installaties en intensieve
 48 veehouderijen (varkens en pluimvee) te voorkomen. Richtlijn 2024/1785 wijzigde ook
 49 Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen aan.

50 [2] **Doelstellingen.** De belangrijkste doelstellingen van de RIE2.0, die op 4 augustus 2024
 51 in werking is getreden, zijn²:

- 52 – Bevorderen van innovatie en transformatie door middel van de meest effectieve
 53 levensvatbare emissiereductietechnieken.
- 54 – Aanscherping van de regels inzake emissiereductie met strengere
 55 emissiegrenswaarden, strengere voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen,
 56 vergunnen aan de onderkant van de BBT-GEN.
- 57 – Stroomlijning van de vergunningverlening via de [nieuwe verordening 2024/1244](#)
 58 [inzake het portaal voor industriële emissies](#)³(E-PRTR) die de toegang tot
 59 milieugegevens zal verbeteren.
- 60 – Nieuwe en sterkere instrumenten bieden voor de circulaire economie en
 61 hulpbronnefficiëntie, en het gebruik van gevaarlijke chemische
 62 stoffen verminderen.
- 63 – Uitbreiding van de scope met meer activiteiten om ongereguleerde emissies te
 64 verminderen (mijnbouw, productie van batterijen, afvalstortplaatsen en
 65 intensievere varkenshouderijen; pluimveebedrijven).
- 66 – De rechten van het publiek versterken door de voorlichting, participatie en
 67 toegang tot de rechter van het publiek te versterken en te verbreden, en mensen
 68 in staat te stellen schadevergoeding te vorderen voor schade aan hun gezondheid
 69 als gevolg van illegale verontreiniging.

70 De gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies bevat daartoe zaken zoals de opmaak van
 71 transformatieplannen, versterkte focus op gevaarlijke stoffen via o.a. het
 72 milieubeheersysteem, vastleggen van de strengst mogelijke emissiegrenswaarde
 73 binnen de BBT-GEN bandbreedte gebaseerd op een analyse van de exploitant m.b.t. de

¹ Europese Unie. (2024). Richtlijn (EU) 2024/1785 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies en Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen. EUR-Lex. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex%3A32024L1785>

² Europese Commissie. (z.d.). *Richtlijn industriële emissies en emissies van veehouderij (IED 2.0)*. Geraadpleegd op 13 januari 2026, van <https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-and-livestock-rearing-emissions-directive-ied-20-en?prefLang=nl>

³ Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006.

- 74 haalbaarheid, doeltreffende handhaving en sancties, meer transparantie, nieuw
75 hoofdstuk voor veehouderijen, elektronische vergunningen, enz.
- 76 [3] **Betrokken Vlaamse regelgeving.** Om de omzetting van de gewijzigde Richtlijn
77 Industriële Emissies te verwezenlijken zijn wijzigingen noodzakelijk aan:
- 78 – Het DABM en het Omgevingsvergunningendecreet;
- 79 – Titel II van het VLAREM, titel III van het VLAREM, het VLAREL en het
80 Milieuhandhavingsbesluit.
- 81 [4] **Voorontwerp van decreet.** Het voorliggende voorontwerp van decreet beoogt de
82 gedeeltelijke omzetting van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies en bevat ook
83 wijzigingen die inhoudelijk verwant zijn aan een topic van deze omzetting of die
84 louter ter verduidelijking van de huidige regelgeving zijn. Het wijzigt het Decreet
85 Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) en in beperkte mate het
86 Omgevingsvergunningsdecreet:
- 87 – De bepalingen over milieucoördinatoren worden herwerkt: aanstelling, taken,
88 competenties en inzet van externe coördinatoren worden verduidelijkt.
- 89 – De instelling van een geactualiseerd decretaal kader voor milieubeheersystemen.
- 90 – De Vlaamse Regering krijgt bevoegdheid om te bepalen welke installaties een
91 milieubeheersysteem, audit of certificatie nodig hebben.
- 92 – De link met het Europese EMAS-systeem wordt expliciet gemaakt en er wordt een
93 bevoegde instantie aangeduid. Er kunnen registratiekosten voor EMAS worden
94 opgelegd en (beperkte) subsidies voorzien.
- 95 – De definitie van ‘verontreiniging’ wordt verruimd (o.a. ook geur, warmte en
96 trillingen).
- 97 – Enkele procedurele en terminologische aanpassingen worden doorgevoerd om de
98 regelgeving consistentere te maken (bv. consistente verwijzing naar
99 ‘milieujaarverslag’ i.p.v. ‘(geïntegreerd) milieujaarverslag’).
- 100 – De wijziging aan het Omgevingsvergunningsdecreet is beperkt tot een verruiming
101 van wie als ‘belanghebbende’ wordt beschouwd (nu ook organisaties die zich
102 inzetten voor de bescherming van de menselijke gezondheid).
- 103 [5] **Voorontwerp van besluit.** Het besluit past diverse besluiten aan inzake leefmilieu,
104 waaronder titel II en titel III van VLAREM, VLAREL en het Milieuhandhavingsbesluit.
- 105 – De definities in VLAREM worden aangepast en uitgebreid (o.a. betrokken publiek,
106 REACH, BBT-begrippen). De bepalingen over emissiegrenswaarden en
107 milieuprestatieniveaus worden afgestemd op de nieuwe EU-terminologie.
- 108 – Er worden actualisaties en administratieve vereenvoudigingen doorgevoerd, zoals
109 het afschaffen van de erkenning van milieucoördinatoren (de functie blijft wel
110 bestaan en wordt versterkt). De voorwaarden en kwalificaties voor
111 milieucoördinatoren worden geactualiseerd en vereenvoudigd.
- 112 – Het hoofdstuk bedrijfsinterne milieuzorg wordt herwerkt en afgestemd op het
113 nieuwe milieubeheersysteem (MBS). Het milieubeheersysteem wordt breder

geïmplementeerd, met externe audits voor M1-bedrijven en een vereenvoudigde aanpak voor M2-bedrijven.

- De verplichting tot inventarisatie van gevaarlijke stoffen voor GPBV-installaties,.
- Het principe ‘de vervuiler betaalt’ wordt versterkt: bedrijven met substantiële emissies moeten bijdragen aan monitoring en aanpak van luchtvervuiling.
- Het besluit neemt de door RIE2.0 voorziene afwijkingsmogelijkheden voor emissiegrenswaarden voor testen van nieuwe technieken of bij crisissituaties over en breidt deze uit naar niet-GPBV-bedrijven.
- De Vlaamse rapportage- en monitoringbepalingen worden aangepast aan de nieuwe Europese Digital Emissions Portal-verplichtingen, waardoor milieugegevens digitaal en centraler beschikbaar zullen worden.
- De Vlaamse indelingslijst van hinderlijke activiteiten wordt vereenvoudigd.
- De regels rond monitoring, rapportering en onmiddellijke meldingsplicht bij overschrijdingen worden aangescherpt.

Het voorontwerp van besluit ent zich echter op een aantal decretale bepalingen vervat in het voorliggende voorontwerp van decreet. Dit heeft als gevolg dat het voorontwerp van besluit pas voor advies aan de Raad van State kan voorgelegd worden zodra het ontwerpdecreet definitief is aangenomen in de plenaire vergadering. Gelet op de zeer krappe omzettingstermijn verlopen de trajecten zoveel als mogelijk simultaan.

[6] **Bepaalde elementen worden later uitgewerkt.** De aanpassingen naar aanleiding van de uitvoering van voormelde Verordening 2024/1244 zullen in een afzonderlijk regelgevend traject gevat worden vermits de veranderingen gepaard gaan met digitale uitdagingen en de omzettingstermijn van de voormelde richtlijn zeer krap is, nl. uiterlijk 1 juli 2026.

De omzetting van art. 79bis⁴ van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies zal opgenomen worden in een ander regelgevend initiatief.

Daarnaast zit een aantal van de noodzakelijke procedurele bepalingen vervat in het decreet modulaire omgevingsvergunningsprocedure en omgevingsbesluit. De inwerkingtreding van dit systeem en het omgevingsbesluit is afhankelijk van de aanpassing van het Omgevingsvergunningenbesluit en de verdere ontwikkeling van het Omgevingsloket (bijvoorbeeld de overheveling van de afwijkingsprocedure vanuit titel II van het VLAREM naar het voormelde decreet en het gewijzigde systeem voor evaluaties).

Sommige elementen werden ook nog niet verder uitgewerkt omdat men wacht op handelingen die de Europese Commissie nog dient te stellen om uitvoering te geven

⁴ De EU-landen moeten er voor zorgen dat individuele mensen het recht hebben om schadevergoeding te eisen in het geval van schade aan hun gezondheid als gevolg van een schending van de nationale regels die de richtlijn omzetten. Groepsvorderingen door ngo's zijn niet evenwel weerhouden (artikel 79 bis).

151 aan de Richtlijn, zoals bijvoorbeeld het luik veeteelt, de verplicht te publiceren
152 onderdelen van het milieubeheersysteem en de inhoud van de transformatieplannen.

153 Bovendien stelde de Europese Commissie op 10 december 2025 haar achtste
154 omnibuspakket⁵ voor met o.a. een verlaging van de (administratieve) lasten rond
155 industriële emissies. Dit pakket bevat onder meer voorstellen om onderdelen van het
156 milieubeheersysteem te versoepelen, de invoering ervan te faseren en de verplichting
157 tot transformatieplannen te schrappen. Daarnaast worden bepaalde lasten voor de
158 veehouderij verlicht en wordt de SCIP-meldingsplicht voor SVHC's in artikelen
159 afgeschaft, wat een impact kan hebben op de beschikbaarheid van informatie over
160 gevaarlijke stoffen.

161
162

⁵ Europese Commissie. (2025, 10 december). *Environmental Omnibus (Omnibus VIII) – Package of six legislative proposals to simplify environmental legislation*. Publications Office of the European Union.

2 Aanbevelingen

2.1 Voortraject

[7] **Positieve appreciatie over het participatietraject.** Op 12 december 2025 heeft de Vlaamse Regering principieel in het kader van de omzetting van de herziene Richtlijn Industriële Emissies (RIE2.0) haar goedkeuring verleend aan een voorontwerp van decreet en aan diverse besluiten inzake milieubeleid. Het participatietraject dat voorafging aan de principiële goedkeuring wordt als positief ervaren. Relevante stakeholders werden reeds in een vroege fase betrokken bij het overlegproces. Hierdoor kregen zij de gelegenheid om constructieve feedback te formuleren op de ontwerp teksten, wat bijdroeg aan de kwaliteit van de voorontwerpen. Ondanks de krappe timing om de implementatie uiterlijk juli 2026 te realiseren, werd voor de publieke consultatie bewust een verlengde termijn ingelast. Deze periode liep van 17 juli tot en met 8 september 2025, zodat ook tijdens de vakantieperiode burgers, organisaties en belanghebbenden hun mening konden geven en input konden leveren.

De Minaraad, SALV en SERV onderstrepen gezamenlijk het belang van een transparant en participatief proces bij de omzetting van Europese regelgeving naar Vlaams beleid. Volgens hen verhoogt deze aanpak niet alleen het draagvlak onder betrokkenen, maar draagt ze ook bij aan een hogere kwaliteit van de uiteindelijke regelgeving.

2.2 Definitie van verontreiniging

[8] **Uitbreiding naar geurhinder is begrijpelijk.** Via het voorontwerp van decreet wordt de definitie van verontreiniging⁶ afgestemd op deze van RIE2.0. De nieuwe RIE2.0-definitie omvat op vraag van het Europees Parlement⁷ ook geurhinder.

De Raden stellen vast dat geurhinder en lichthinder⁸ in Vlaanderen reeds worden gereguleerd o.a. binnen het VLAREM-kader. Deze hinderfactoren worden daarbij erkend als relevante elementen die een impact kunnen hebben op het milieu en de leefkwaliteit. Ook voor sommige biologische vectoren bestaat er op Vlaams niveau reeds aandacht, onder meer via het natuur- en biodiversiteitsrecht (bijvoorbeeld rond invasieve soorten) en via de MER-beoordeling en ecologische risicobeoordelingen.

Voorts merken de Raden op dat op Europees niveau hinderaspecten steeds nadrukkelijker als vormen van verontreiniging worden gekwalificeerd. In het RIE-kader wordt naast trillingen en geluid nu ook geur expliciet opgenomen, aangezien ook dat de gezondheid en de milieukwaliteit of belevingswaarde kan aantasten. De Raden vinden deze uitbreiding naar geurhinder dan ook begrijpelijk.

⁶ Verontreiniging: “de directe of indirecte inbreng door menselijke activiteiten van stoffen, trillingen, warmte, geluid of geur in lucht, water of bodem, die de gezondheid van de mens of de milieukwaliteit kunnen aantasten, schade kunnen toebrengen aan materiële goederen, of de belevingswaarde van het milieu of een ander rechtmatig milieugebruik kunnen aantasten of in de weg kunnen staan.”

⁷ In aanloop naar de plenaire stemming nam het Europees Parlement (ENVI-commissie) een amendement op om ‘olfactory pollution’ expliciet onder ‘pollution’ te scharen. De plenaire resolutie met de positie in eerste lezing werd op 12 maart 2024 formeel aangenomen. [Revision of the industrial emissions directive](#)

⁸ Hoofdstukken 4.6 en 6.3: “lichthinder: hinder ten gevolge van kunstlicht.”

De Raden wijzen er op dat Vlaanderen bij de implementatie ervoor opteert om de gewijzigde RIE2.0-definitie van ‘*verontreiniging*’ integraal op te nemen in VLAREM II, waardoor deze definitie een bredere toepassing krijgt dan louter voor de aan de RIE onderworpen bedrijven. Sommigen vragen om de scope van de uitgebreide definitie te beperken tot de bedrijven voorzien in de RIE2.0 en het voor de andere bedrijven te houden op de beoordeling als hinder zoals vandaag toch reeds het geval is in Vlaanderen. Anderen menen dat ook lichthinder en biologische vectoren voor RIE-bedrijven vormen van verontreiniging kunnen zijn met belangrijke gevolgen.

2.3 Emissiegrenswaarden en milieuprestatiegrenswaarden

[9] **Zorg voor voldoende capaciteit voor de beoordeling.** Het voorontwerp van besluit bepaalt dat de milieuprestatiegrenswaarden (BBT-GMPN) binnen de bijzondere milieuvoorwaarden worden vastgesteld op een niveau dat niet minder streng is dan de BBT-GMPN-bandbreedte. In de praktijk kiest Vlaanderen ervoor om deze systematisch op de bovengrens van de BBT-GMPN-bandbreedte te plaatsen. Dat gebeurt omdat de herziene RIE bindende waarden oplegt, terwijl de huidige gegevensbasis onvoldoende is om per installatie een lagere waarde binnen de bandbreedte robuust te onderbouwen. Het hanteren van de bovengrens versterkt bovendien de rechtszekerheid en vereenvoudigt de toepassing.

Voor de emissiegrenswaarden (EGW) geldt een ander kader. Overeenkomstig artikel 13 en artikel 15 van de RIE2.0 moeten de EGW worden vastgesteld op het strengst haalbare niveau binnen de volledige BBT-GEN-bandbreedte, rekening houdend met technische en economische haalbaarheid en eventuele cross-media effecten. Hiervoor moet de exploitant een onderbouwd dossier aanleveren waarmee de bevoegde overheid de gepaste EGW voor de specifieke installatie kan bepalen. Indien zo'n dossier ontbreekt, wordt de EGW toegepast zoals vastgesteld in VLAREM III voor de betreffende activiteit, wat in de praktijk doorgaans neerkomt op het strengste niveau binnen de BBT-GEN-bandbreedte.

Deze aanpak betekent dat bij bijstellingen van vergunningen voor GPBV-installaties zowel de relevante BREF's als de installatiespecifieke prestaties en onderbouwingen van de exploitant in rekening worden gebracht. De vergunningverlenende overheid kan hierbij worden ondersteund door adviezen van technische en beleidsinstanties en door de inhoudelijke dossiers van de exploitant.

De beoordeling van de aangeleverde onderbouwingen voor EGW én de verdere operationalisering van de milieuprestatiegrenswaarden in het kader van nieuwe BBT-studies vereist bijkomende personele en inhoudelijke capaciteit binnen de Vlaamse administratie.

- Technische expertise om BBT-GMPN-ranges te interpreteren, kosten-effectiviteitsargumentatie te beoordelen en kruiscompartimentele afwegingen te maken;
- Voldoende beoordelingscapaciteit om snel en robuust te evalueren of een lagere EGW dan de bovengrens haalbaar, proportioneel en milieu-verantwoord is;

- Consistentie in beslissingen om rechtszekerheid te garanderen en gold-plating te vermijden.

Volgens de Raden vereist een goede en tijdige invoering van nieuwe Europese BBT-conclusies voldoende middelen en expertise bij de administraties.

2.4 Tijdelijke afwijkingen emissiegrenswaarden en milieuprestatiewaarden

Ga zorgvuldig om met afwijkingen voor het testen van technieken in opkomst of als gevolg van buitengewone omstandigheden. De RIE2.0 voorziet ook in de mogelijkheid om tijdelijke afwijkingen toe te staan op emissiegrenswaarden voor het testen van technieken⁹ in opkomst of tijdens een crisis als gevolg van buitengewone omstandigheden. Er is geopteerd om deze specifieke afwijkingsmogelijkheden ook toe te staan voor Vlaamse bedrijven die niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen. Deze flexibiliteit wordt belangrijk geacht voor alle Vlaamse bedrijven en wordt daarom breder geïmplementeerd.

De Raden gaan ervan uit dat het toepassen van technieken in opkomst op commerciële schaal minstens moet leiden tot eenzelfde of een hoger algemeen beschermingsniveau voor de menselijke gezondheid en het milieu. Afwijkingen op emissiegrenswaarden of milieuprestatiewaarden kunnen volgens de Raden bij het testen van technieken in opkomst dan ook mits specifieke omstandigheden (bv. bij opschalen van laboschaal of projectschaal naar een veel ruimere schaal) met duidelijke monitorings- en controlevoorwaarden, beperkt in de tijd en de nodige rapportagemomenten om een zinvolle evaluatie mogelijk te maken van de uitvoering en de bereikte resultaten. Hierbij is het van belang dat administratieve lasten tot een minimum worden beperkt.

De Raden gaan ermee akkoord dat Afdeling 1.2.3bis uit het besluit een juridisch kader creëert voor flexibiliteit in crisissituaties, met voorwaarden om milieu-impact te beperken en transparantie via monitoring en rapportage te garanderen. De Raden zijn wel voorstander om in de mate van het mogelijke verder te omschrijven wanneer 'een maatschappelijk of openbaar belang' ingeroepen kan worden of wat er wel en niet onder verstaan wordt

[10] **Ga zorgvuldig om met afwijkingen in functie van aanzienlijke economische of milieugevolgen.** Ook kunnen conform RIE2.0 artikel 15 lid 6 minder strenge milieuprestatiegrenswaarden worden toegestaan, die niet voldoen aan de BBT-GMPN (dus buiten de met BBT geassocieerde milieuprestatieniveaus vallen). Dit enkel wanneer toepassing van de BBT-GMPN zou leiden tot: aanzienlijke negatieve milieugevolgen, of aanzienlijke economische gevolgen wegens a) geografische ligging of lokale omstandigheden b) technische kenmerken van de installatie én waarbij een hoog milieubeschermingsniveau behouden blijft. Het ontwerpbesluit verduidelijkt niet

⁹ Een techniek in opkomst wordt immers in de Richtlijn gedefinieerd als: "een nieuwe techniek voor een industriële activiteit die, als zij commercieel wordt ontwikkeld, hetzij een hoger algemeen beschermingsniveau voor de menselijke gezondheid en het milieu hetzij ten minste hetzelfde beschermingsniveau voor de menselijke gezondheid en het milieu en grotere kostenbesparingen kan opleveren dan de bestaande beste beschikbare technieken".

hoe de afwijking wegens ‘aanzienlijke economische gevolgen’ (artikel 68) concreet moet worden beoordeeld. Volgens RIE2.0 zal de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen een gestandaardiseerde methode vaststellen voor het uitvoeren van deze beoordeling. De Raden zijn voorstander van een zorgvuldige analyse met inbegrip van een grondige economische analyse alsook van de milieugevolgen bij het toestaan van een afwijking.

Wat maatschappelijk aanvaardbaar kan bevonden worden als risico en als kost, vereist een breed en zorgvuldig debat. Het gaat hier vooral om het in kaart brengen van wat de samenleving als acceptabel beschouwt op het vlak van gezondheid, milieu en economische impact. Bij het omgaan met risico’s moet minstens ook rekening worden gehouden dat streefdoelen en de eraan verbonden kosten in verhouding moeten staan met de milieuwinst. In aansluiting bij het eerdere advies over het Bodemdecreet¹⁰, pleiten de Raden ervoor om deze discussie expliciet te voeren. Dit houdt onder andere in om een naast de economische gevolgen voor de aanvrager ook de economische gevolgen op het vlak van gezondheid voor de sociale zekerheid en voor de gezondheidszorg van de toegelaten afwijking te kwantificeren en te bepalen wie die kosten moet dragen.

2.5 Milieubeheersysteem

[11] **Decretale milieuaudit wordt opgeheven en vervangen door een nieuw milieubeheersysteem.** De RIE2.0 verplicht bedrijven die onder het RIE-toepassingsgebied vallen om een uitgebreider milieubeheersysteem (MBS) op te zetten en relevante onderdelen ervan beschikbaar te maken voor het publiek (artikel 14 bis). Belangrijke uitbreidingen van het MBS betreffen de chemische inventaris voor gevaarlijke stoffen¹¹ en de zogenaamde transformatieplannen¹² (zie ook [6])

De bestaande decretale milieuaudit die ook van toepassing was op sommige bedrijven zonder milieucoördinator wordt opgeheven en vervangen door een milieubeheersysteem dat meer op een internationaal systeem geschoeid is. De scope voor een verplicht milieubeheersysteem valt uiteen in M1-bedrijven en M2-bedrijven:

- De inrichtingen of activiteiten aangeduid met M1 in de zesde kolom van de indelingslijst betreffen de IEPR-plichtige bedrijven¹³. Het aantal M1-bedrijven omvat ca. 750 GPBV-installaties (waarvoor M1 moet gelden), 11 asfaltcentrales en 6 andere

¹⁰ Minaraad & SERV (2025). *Gezamenlijk briefadvies: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Bodemdecreet en ontwerpbesluit tot intrekking van het tijdelijk handelingskader PFAS* (Adviesnummer 2025/017).

<https://www.minaraad.be/themas/hinder/bodemdecreet-toetsingswaarden-adviesvraag>

¹¹ Voor de in de chemische inventaris op te nemen stoffen is er een risicoanalyse van de toxiciteit vereist evenals een analyse van de mogelijkheden om ze te vervangen door veiliger alternatieven of om het gebruik of de emissies ervan te verminderen.

¹² Transformatieplannen bevatten informatie over hoe bedrijven zullen evolueren naar duurzame, circulaire en klimaatneutrale productie tegen 2050. De inhoud van de transformatieplannen moet nog bepaald worden en een en ander zal pas verplicht zijn vanaf 2030 (RIE2.0 artikel 27 quinquies).

¹³ Het toepassingsgebied van de M1-bedrijven is geïnspireerd op bijlage I van de IEPR, en niet louter op het toepassingsgebied van de richtlijn. Bijlage 1 van de IEPR omvat zowel de GPBV-installaties als stookinstallaties tussen 20 en 50 MW.

bedrijven¹⁴. De M1-bedrijven moeten het milieubeheersysteem implementeren én periodiek onderwerpen aan een externe audit.

- De inrichtingen of activiteiten aangeduid met M2 in de zesde kolom van de indelingslijst betreffen de klasse 1 inrichtingen of bedrijven waarvoor een milieucoördinator verplicht is gesteld. De externe audit wordt evenwel niet weerhouden voor de M2-bedrijven. Op basis van extrapolatie wordt er ingeschat dat het momenteel om ca. 5.650 M2-bedrijven gaat.

[12] **Een MBS biedt voordelen maar ...** De strategische adviesraden erkennen de meerwaarde van een milieubeheersysteem (MBS) voor zowel klasse 1-inrichtingen als voor de milieucoördinator.

Voor bedrijven biedt het MBS een gestructureerde methodiek om inzicht te krijgen in de milieu-impact van hun activiteiten. Dit stelt hen in staat om een systeem op te zetten dat niet alleen focust op het verbeteren van milieuprestaties, risico's te beheersen en kosten te besparen door efficiënter om te gaan met energie en grondstoffen maar ook op het naleven van wettelijke verplichtingen. Zo ontstaat er een duidelijk kader waarbinnen bedrijven hun milieubeleid kunnen optimaliseren.

Voor de milieucoördinator is het MBS een essentieel instrument om het uitgebreid takenpakket efficiënt te beheren. Denk hierbij aan het opvolgen van vergunningsvoorwaarden, het adviseren over milieumaatregelen en het rapporteren aan het management. Dankzij het MBS krijgt de coördinator een duidelijke houvast om wettelijk bepaalde taken correct en transparant uit te voeren.

Een MBS kan ook als opstap fungeren naar een volwaardig ISO 14001-systeem. Dergelijke systemen dragen bij aan de rechtszekerheid en versterken de competitieve positie van bedrijven die duurzaamheid centraal plaatsen in hun bedrijfsvoering. Voor de honderden Vlaamse ondernemingen die reeds over een ISO 14001-certificaat beschikken, brengt de invoering van een MBS nauwelijks extra inspanningen met zich mee. De Raden vragen na te gaan onder welke voorwaarden ondernemingen zouden kunnen verwijzen naar een geldig ISO 14001-certificaat of een EMAS-registratie ter ondersteuning van de invulling van hun MBS-verplichtingen. Hierbij denken de Raden o.a. aan certificaat dat werd uitgereikt door een conformiteitsbeoordelingsinstantie die overeenkomstig NEN-EN-ISO 17021-1:2015 is geaccrediteerd, én indien uit de onderliggende auditrapporten of andere beschikbare beoordelingsdocumenten kan blijken dat het gecertificeerde milieumanagementsysteem de voor het MBS relevante elementen afdekt. De huidige ontwerpregelgeving voorziet, voor zover kan worden nagegaan, nog niet in een kader dat deze voorwaarden expliciet maakt.

[13] **... zorg voor evenwicht tussen lasten en baten.** De nota en de memorie van toelichting bieden op dit moment geen volledig inzicht in het aantal bedrijven dat vandaag onder de decretale milieuaudit (DMA) valt en dus van deze DMA zullen worden vrijgesteld.

¹⁴ Volgens de bisnota aan de Vlaamse Regering is de reden om M1-bedrijven breder te implementeren dan het toepassingsgebied van de richtlijn de beleidskeuze om de bedrijven te capteren binnen de IEPR, waardoor 90% van de emissies van verontreinigende stoffen, vermeld in de IEPR, gecapteerd zijn. Gelet op de potentiële hinder is een M1-milieubeheersysteem hiervoor aangewezen.

Evenmin wordt verduidelijkt hoeveel organisaties zullen moeten overstappen naar een milieubeheersysteem (MBS), of hoeveel bedrijven voor het eerst met een MBS-verplichting worden geconfronteerd terwijl zij vandaag niet onder de milieuaudit vallen. De invoering van het MBS zorgt voor een uitbreiding van de scope ten opzichte van de RIE, onder meer door de toevoeging van M2-bedrijven. Het blijft voor de Raden echter onduidelijk hoe groot deze scope-uitbreiding precies is dan wel het een deregulering betreft ten opzichte van de huidige Vlaamse regelgeving, en welke bijkomende administratieve verplichtingen dit in de praktijk met zich meebrengt.

Enerzijds beschikt een belangrijk deel van de betrokken bedrijven vermoedelijk al over interne gedocumenteerde processen of bestaande managementsystemen, wat de implementatie van een MBS kan faciliteren. Ook het feit dat voor M2-bedrijven geen verplichte externe audit wordt opgelegd, heeft een kostenverlagend effect. Anderzijds impliceert de invoering van het MBS voor andere ondernemingen een bijkomende administratieve inspanning en extra kosten, zeker voor kleine bedrijven die beroep doen op een consultant of externe milieucoördinator om het MBS vorm te geven.

De Raden benadrukken het belang van een evenwichtige benadering waarbij nieuwe administratieve verplichtingen zo effectief mogelijk worden gehouden. Ze zijn er zich van bewust dat er administratieve-vereenvoudigingsoefeningen lopende zijn op Europees niveau, waaronder het recente Omnibus-pakket van december 2025 (zie [6]) waarin de Europese Commissie voorstelt om de nieuwe verplichtingen omtrent transformatieplannen en een inventaris als onderdeel van het MBS, weer te schrappen. Sommigen stellen daarom voor om deze bepalingen voorlopig nog niet om te zetten en ze pas in te schrijven zodra er op Europees niveau een definitieve beslissing is genomen, omdat zij onnodige voorbereidingen en dubbele inspanningen en kosten willen vermijden indien de Europese regels alsnog wijzigen. Anderen wijzen dat het slechts voorstellen betreffen en vinden uitstel te voorbarig, uit vrees dat noodzakelijke voorbereidingen op nationaal niveau vertraging oplopen en de uitvoering van RIE2.0 hierdoor in het gedrang komt. Bij nieuwe wijzigingen aan RIE2.0 moet opnieuw worden bekeken of aanpassingen in nationale regelgeving noodzakelijk zijn, zodat de consistentie met Europese besluiten en rechtszekerheid gewaarborgd blijft.

2.6 Milieucoördinator

[14] **Wijzigingen milieucoördinator worden gesteund.** In het voorontwerp van besluit zit de afschaffing van de erkenning van de milieucoördinator vevat. De functie wordt wel behouden en versterkt.

De Raden kunnen zich scharen achter de uitbreiding van taken en doelstellingen, de centrale rol in het nieuwe milieubeheersysteem (MBS), aangescherpte advies- en rapporteringsverplichtingen, sterkere competentie-eisen en een uniformisering van de regels voor interne en externe milieucoördinatoren.

2.7 Openbaarheid van milieugegevens vs vertrouwelijkheid van informatie

[15] **Openbaarheid van milieugegevens wordt ondersteund.** De omzetting van de herziene Richtlijn Industriële Emissies bevat duidelijke stappen richting een verdergaande openbaarheid van milieugegevens. De nieuwe bepalingen versterken de verplichting tot digitale, publiek toegankelijke rapportering via het toekomstige Industrial Emissions Portal (IEP), dat het bestaande E-PRTR vervangt.

De Raden menen dat deze evolutie aansluit bij het Vlaamse streven naar maximale openbaarheid van omgevingsinformatie, zoals ook benadrukt in de ZS-mededeling¹⁵. Die mededeling benadrukt dat een performant en publiek toegankelijk databeheersysteem essentieel is voor een geloofwaardig en effectief milieubeleid. De actieve ontsluiting van emissie- en monitoringgegevens – waaronder gegevens over zorgwekkende stoffen via platformen zoals DOV – verhoogt de transparantie en ondersteunt datum- en evidentie-gedreven beleidsvorming. Het is daarom positief dat de RIE-omzetting inzet op digitalisering, centrale rapportage en publiek toegankelijke milieudata, in lijn met het Vlaamse beleid inzake openbaarheid.

[16] **Hou rekening met het ‘once-only-principe’.** De Raden vragen dat nieuwe rapporterings- en monitoringsverplichtingen rekening houden met het ‘once-only-principe’: gegevens die bedrijven reeds aan een overheid verstrekken, mogen niet opnieuw worden opgevraagd door dezelfde of een andere overheid, maar moeten maximaal worden hergebruikt via interoperabele systemen¹⁶. Dit voorkomt dubbele lasten en verhoogt zowel de efficiëntie van de overheid als de rechtszekerheid voor bedrijven.

[17] **Zorg voor een afwegingskader om vertrouwelijke informatie te beoordelen.** Naast het belang van maximale openbaarheid van milieugegevens wijst de omzetting van RIE2.0 terecht op de noodzaak om vertrouwelijke informatie adequaat te beschermen. Artikel 14bis, vierde lid RIE2.0 (om te zetten in Vlarem III), bepaalt dat bepaalde gegevens kunnen worden geanonimiseerd of – indien dat niet mogelijk is – kunnen worden weggelaten wanneer openbaarmaking één van de belangen uit artikel 4, lid 2 van Richtlijn 2003/4/EG zou schaden. Deze uitzonderingsgronden (zoals bescherming van commerciële en industriële vertrouwelijkheid, intellectuele eigendom of openbare veiligheid) zijn legitiem, maar vereisen een zorgvuldig afwegingskader. Vanuit de strategische adviesraden is er vandaag geen duidelijk zicht op welke gegevens door de overheid of door exploitanten als vertrouwelijk worden beschouwd, en hoe deze afweging concreet gebeurt. Met het oog op een gelijk speelveld voor bedrijven én een transparante uitvoering van het Aarhus-principe van openbaarheid van milieu-informatie, lijkt het aangewezen dat er richtlijnen komen die bepalen hoe deze

¹⁵ Vlaamse Regering. (2025). Actieplan Zorgwekkende Stoffen en PFAS – mededeling BIS (VR 2025 1807 MED.0312/1BIS). Departement Omgeving.

¹⁶ SERV. (2023, 24 oktober). Advies: Werk maken van interoperabiliteit voor een digitale overheid en economie. Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

SERV. (2023, 16 oktober). *Achtergrondrapport: Werk maken van interoperabiliteit voor een digitale overheid en economie*. Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Beschikbaar via: [Advies en rapport werk maken van interoperabiliteit voor een digitale overheid en economie | SERV](#)

419 uitzonderingen consequent en proportioneel moeten worden toegepast, bij voorkeur
420 op geharmoniseerd Europees niveau.

421 2.8 Landbouwsector

422 [18] **Doorwerking is beperkt maar raden willen betrokken blijven bij verdere uitwerking.**
423 De richtlijn heeft tevens betrekking op grote landbouwbedrijven (bijlage I bis), waarbij
424 de drempelwaarden voor veestapeleenheid (VSE) t.o.v. de oude richtlijn worden
425 verlaagd. Hoewel landbouwactiviteiten vermeld worden in bijlage I van de herziene
426 Richtlijn Industriële Emissies, zijn deze niet opgenomen in de huidige Vlaamse
427 omzetting. De reden hiervoor is dat op Europees niveau nog gewerkt wordt aan de
428 ‘*Uniform Conditions for Operating Rules in the Livestock Sector*’ (UCOL). Dit traject
429 beoogt uniforme milieuvoorwaarden voor de veehouderijsector vast te leggen, met
430 specifieke bepalingen voor onder meer varkens- en pluimveehouderijen.

431 De adviesraden stellen dus vast dat de doorwerking richting landbouw op dit moment
432 beperkt blijft, aangezien de bijzondere bepalingen voor het houden van varkens en
433 pluimvee (artikel 70 RIE2.0) nog niet omgezet worden via de voorontwerpen van
434 decreet en besluit. Dit vloeit logischerwijs voort uit het feit dat de Europese Commissie
435 tegen uiterlijk 1 september 2026 nog een uitvoeringshandeling dient vast te stellen die
436 eenvormige voorwaarden voor uitvoeringsregels vastlegt voor het houden van
437 varkens en pluimvee (boven een vastgelegde veestapelomvang). De adviesraden
438 wensen verder betrokken te worden eens de omzetting van de bijzondere bepalingen
439 voor het houden van varkens en pluimvee aan de orde is.

440 Voor wat het huidige voorontwerp van decreet en van besluit van de Vlaamse
441 Regering betreft, vragen de adviesraden om het toepassingsgebied op de
442 landbouwsector explicieter te verduidelijken.

443